

a podle nař. č. 174/1919, zneužívá-li se licence ke krytí osob neoprávněných k provozování licence nebo nezaplatí-li licenciát daní za předešlý rok. Na Podkarpatské Rusi může být povolení odvoláno, jestliže produkce se stane nebezpečnou se zřetelem na veřejnou mravnost, veřejnou bezpečnost, veřejný pořádek a klid, nevyhovuje-li majitel licence nebo člen jeho podniku policejním předpisům (na př. také předpisům o hlášení cizinců, o cestovních pasech) nebo uchýlí-li se majitel licence jakkoli od obdrženého povolení (§ 12 nař. č. 64573-1901 v.n.).

VI. Školní kinematografie. Vyučování školní mládeže za pomocí filmu, jsouc částí vyučování školního, nepodléhá policejním předpisům, upravujícím veřejné předvádění filmů, o nichž je řeč shora.

Literatura.

Heller: „Úvod do práva kinematografu“ (Sborník věd práv. a stát., roč. XIII); Pavlásek: „Sbírka predpisov správnych a policajných platných na Slovensku, čiastka II.“, 1925; Hellwig: „Rechtsquellen des öffentlichen Kinematographenrechts“, 1913, Eger; „Kinoreform und Gemeinden“, 1921; Aleignen: „Le code du cinéma“.

Václav Dusil.

Biskup

viz Katolická církev.

Blokáda

je starý institut mezinárodního práva. Znamená uzavření břehu válečnými loďmi za tím účelem, aby byla omezena nebo úplně přerušena doprava z moře do uzavřeného území a naopak. Bl. vyvinula se jako institut válečného práva a patří ku pravidelným prostředkům války námořní. Stát, jenž blokuje nepřátelské břehy, chce především zabrániti, aby blokovanými cestami dovážen byl nepříteli válečný materiál, po př. jiné potřeby pro vedení války; mimo to chce tím nepříteli vůbec znesnadnit, po př. i znemožnit hospodářský styk s ostatním světem, podlomiti jeho hospodářský život a tak jej učiniti neschopným k boji. Ve válce pozemní rozumí se bl-ou uzavření pevnosti, města nebo místa za tím účelem, aby bylo přerušeno každé jeho spojení se světem. Je to dovolený prostředek válečný. Přistoupí-li k tomu boj, mluví se o obležení. Během času stalo se zvykem užívat bl-y i mimo válku jako donucovacího

prostředku za účelem splnění kladených požadavků. Odtud rozeznává se bl. válečná a neválečná (mírová).

I. Válečná blokáda. Myslí se tu jen na bl. námořní. Je pravoplatna, jsou-li splněny tyto tři podmínky: 1. byla-li řádně vyhlášena; 2. byla-li ostatním státům (po př. i jednotlivým lodím na širém moři) notifikována; 3. je-li efektivní, t. j. je-li prováděna dostatečným počtem válečných lodí, takže břeh je skutečně uzavřen a „prolomení“ bl-y spojeno s nebezpečím zákonku blokujícího válečného loďstva. Právní sankce předpisů o bl-ě válečné je velmi přísná; loď, která se pokusila o prolomení bl-y, propadá kořistnímu právu — může být zabavena i se svým nákladem. Při tom se přiznává válečným lodím právo pronásledovati loď, která se pokusila prolomit bl-u, i do širého moře. Neuznává se však při bl-ě t. zv. teorie jednotné cesty. Požadavkem efektivity měla být znemožněna t. zv. bl. papírová, t. j. bl. pouze nařízená a válečnými loděmi na místě neprováděná. I taková bl. poskytovala dříve právní titul k zabavování lodí nerespektujících zákaz. Jelikož nebylo k takové bl-ě třeba velkého válečného loďstva, zneužívalo se jí někdy měrou takovou, že svoboda neutrální plavby na moři stala se tolíko zbožným přáním. Je známo, k jakému zneužívání papírové bl-y došlo za válek napoleonských. Požadavek efektivity bl-y byl sice vzenes již r. 1780 státy, které pod vedením Ruska vyhlásily t. zv. ozbrojenou neutralitu (čl. 4. příslušného prohlášení žádal, aby blokovaný břeh byl uzavřen válečnými loděmi blízko sebe rozeštavenými), ale praxe nedbala tohoto požadavku. Teprve známá Pařížská deklarace o námořním právu, usnesená na Pařížském kongresu r. 1856, uzákonila tento požadavek, ale tak, že stačí uzavření válečnými loděmi křížujícími (jen když akční obvody jednotlivých válečných lodí tvoří uzavírající řetěz). Ustanovení Pařížské deklarace je dosud platným právem. Mnohé otázky jsou v praxi sporné. Systematické úpravy mělo se dostati tomuto důležitému institutu válečného práva námořního t. zv. Deklarace o námořním právu, usnesenou konferencí námořních států r. 1909. Ale deklarace tato nebyla ratifikována a nestala se tudíž platným právem. Na počátku světové války se zdálo, že pravidla Londýnské deklarace, která byla respektována již ve válce italsko-turecké 1912, budou uznána a praktikována.